

Etelä-Savon maakuntaliiton talous- arvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023 - 2025

Etelä-Savon maakuntaliiton julkaisu
Maakuntavaltuusto 14.12.2022 § 21

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Etelä-Savon maakuntaliitto
Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli
email kirjaamo@esavo.fi

Kotisivu:

www.esavo.fi

Julkaisu:

Etelä-Savon maakuntaliiton talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023 - 2025
Julkaisusarjan numero 176
ISBN 978-952-5932-76-8 (PDF)
ISSN 1455-2930
Mikkeli 2022

Sisällysluettelo

1.	Maakuntajohtajan katsaus	1
2.	Etelä-Savon maakuntaliiton toiminnan perusteet	3
2.1	Toiminta-ajatus ja tehtävät.....	3
2.2	Luottamushenkilöhallinto	3
2.3	Virasto	4
3.	Toimintasuunnitelma.....	5
3.1	Maakunnan kehittämisen keskeiset painopisteet vuonna 2022.....	5
4.	Talousarvio	9
4.1	Taloudelliset toimintaedellytykset ja tavoitteet.....	9
4.2	Talousarvio 2022	10
4.3	Talousarvion rakenne	11
4.4	Talousarvioehdotukseen sisältyvät hankkeet.....	11
5.	Talousarviotaululukot vuosille 2022 – 2024	12
5.1	Investointiosa.....	12
5.2	Rahoitusosa	12
5.3	Tuloslaskelmaosa	13
5.4	Käyttötalousosa	14
5.5	Kuntien maksuosuudet 2022	15
5.6	Henkilöstö vuonna 2022	16

1. Maakuntajohtajan katsaus

Talustilanne on heikentynyt nopeasti

Talouden toipuminen koronapandemiasta oli vielä alkuvuodesta nopeaa. Venäjän 24.2.2022 aloittama oikeudeton hyökkäys Ukrainaan on tuonut talouteen suurta epävarmuutta. Kun tähän lisätään voimakkaasti kiihtynyt inflaatio ja huoli energian hinnasta ja riittävydestä, ovat talouden näkymät vuodelle 2023 kansainvälisesti, kansallisesti ja alueellisesti hyvin sumeat.

Valtiovarainministeriö ennusti katsauksessaan 19.9.2022 talouskasvun hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin v. 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

Syyskuussa julkistetun pk-barometrin mukaan Etelä-Savon yritysten suhdanneodotukset olivat selvästi heikentyneet alkuvuodesta. Erityisen suuri huoli Etelä-Savon yrityksillä on Venäjän sotatoimien heijastusvaikutuksista ja energian kallistumisesta. Yritysten tulevaisuuden näkymiä painaa vähentynyt kysyntä, tuotantokustannusten nousu ja lisääntyvä yleinen epävarmuus. Muuta maata yleisemmin Etelä-Savon yritykset kokevat sodan haittaavan logistiikkaa.

Etelä-Savon työttömyysaste oli elokuun lopussa 9,0 %, mikä on niukasti alle kokomaan keskiarvon. Kuten jo edellisinä vuosina ongelmana ollut osaavan työvoiman saatavuus heikentää edelleen yritysten kasvuodotuksia useilla toimialoilla.

EU-rahoitus tukee kasvua

EU:n vuosien 2021–2027 ohjelmakauden täytäntöönpano on käynnistynyt vuoden 2022 aikana. Ensimmäiset ohjelmahaut ovat käynnissä ja rahoituspäätöksiä voidaan tehdä viimeistään alkuvuonna 2023. Tietojärjestelmässä ilmenneet puutteet ovat hidastaneet päätöksentekoa. Etelä-Savon saama EU:n alue- ja rakennepoliittinen kokonaisrahoitus säilyy uudella ohjelmakaudella mutta painottuu JTF (oikeudenmukaisen siirtymän) rahoitukseen ja sen osalta erityisesti vuosille 2022 ja 2023. Uuden rahoitusvälineen täytäntöönpano erittäin nopealla aikataululla vaatii maakuntaliitolta välittävänä organisaationa ohjelman tehokasta toteuttamista.

Maakuntaohjelmaa ja älykkään erikoistumisen strategiaa toteutetaan

Vuosien 2022–2025 maakuntaohjelma on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Maakuntavaltuusto hyväksyi ohjelman vuoden 2021 joulukuussa. Maakuntaohjelma sisältää myös Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategian vuosille 2022–2027. Maakuntaohjelma ja älykkään erikoistumisen strategia määrittelevät tulevien vuosien Etelä-Savon maakunnan kehittämisen painopisteet. Painopisteenä vuosina 2023-2024 on älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano.

Uuden maakuntakaavan valmistelu jatkuu

Maakuntaliitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavan valmistelun. Maakuntakaavassa esitetään maankäytön suuntaviivat Etelä-Savossa. Tarkoituksena on korvata voimassa olevat kolme maakuntakaavaa. Erityisen tärkeää on selvittää

tuulivoimatuotantoon soveltuvat alueet. Vuonna 2023 kaavaprosessissa laaditaan selvityksiä ja kaavaluonnosta.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleihin valmistautuminen

Maakuntaliitto pyrkii vastaamaan edunvalvontaa kohdistuviin kasvaviin odotuksiin maakuntaliiton käytettävissä olevien resurssin puitteissa. Vuoden 2023 eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen ohjelma vaikuttaa monin tavoin Etelä-Savon tulevaisuuden näkyymiin. Etelä-Savon maakuntaliiton hallituksen linjaamien tavoitteiden mukaan Etelä-Savon maakuntaliitto edistää Etelä-Savon saavutettavuuden turvaamista. EU:n metsäpolitiikan valmistelussa on otettava huomioon sääntelyn vaikutukset Suomen metsäsektorin kannattavuuteen. EU:n seuraavan alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden (vuodesta 2028 eteenpäin) valmistelussa Suomen hallituksen on turvattava Itä- ja Pohjois-Suomen alueelliset kehittämistarpeet sekä kansallisessa että EU-valmistelussa.

Lisäksi hallitusohjelmassa on sitouduttava tavoitteellista tietoliikenneverkon edelleen kehittämiseen harvaan asuttujen alueiden toimivien tietoliikenneyhteyksien turvaamiseksi, edistettävä monipaikkaisuutta, turvattava hyvinvointialueiden rahoitus, varmistettava luontoarvoja turvaava kaivostoiminta, huolehdittava vihreästä siirtymästä maakunnan erityispiirteet huomioiden sekä kohdistettava matkailun toimenpiteet alueille, jotka ovat erityisesti kärsineet Venäjän hyökkäyksestä.

31.10.2022
Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja

2. Etelä-Savon maakuntaliiton toiminnan perusteet

2.1 Toiminta-ajatus ja tehtävät

Etelä-Savon maakuntaliiton toiminta-ajatus ja tehtävät on määritelty kuntayhtymän perussopimuksessa seuraavaksi:

Maakuntaliitto toimii alueensa kuntien ja asukkaiden eduksi kehittämis-, suunnittelu-, tutkimus- ja edunvalvontakuntayhtymänä. Maakuntaliiton tehtävänä on:

1. Vahvistaa kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä, edistää maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä kunnallis-, talous-, sosiaali-, kulttuuri-, koulutus-, elinympäristö ja muissa maakunnan kehittämissasioissa.
2. Huolehtia maakuntakaavan laadinnasta ja muista maakuntakaavoitukseen liittyvistä tehtävistä sekä edistää maakuntakaavan toteuttamista.
3. Huolehtia alueiden kehittämiseen, alueiden kehittämistä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien valmisteluun ja toimeenpanoon sekä yhteensovittamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä aluekehitysviranomaisena sekä EU:n rakennerahastoista osarahoitettaviin suunnitelmiin ja ohjelmiin liittyvistä rahoituksen hallinto-, todentamis- ja tarkastustehtävistä välittävänä toimielimenä sekä
4. Huolehtia muusta lainsäädännöstä mahdollisesti aiheutuvista.

Tehtäviensä toteuttamiseksi maakuntaliitto määrittelee maakunnalliset kehittämistavoitteet ja toimintapoliittiset linjat sekä edistää maakunnallisten suunnitelmien, hankkeiden ja toimintojen toteutumista. Maakuntaliitto harjoittaa tarkoituksenaan tukevaa edunvalvontaa-, koulutus-, palvelu-, tiedotus-, tutkimus- ja suunnittelutoimintaa toimien koko maakuntaa hyödyntävässä yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja yhteisöjen kanssa.

2.2 Luottamushenkilöhallinto

Maakuntaliiton ylin päättävä elin, maakuntavaltuusto, aloitti nykyiselle toimikaudelle syksyllä 2021. Maakuntavaltuustossa on 49 jäsentä ja sen poliittinen jakauma on seuraava:

- Suomen Keskusta (15)
- Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue (11)
- Kansallinen Kokoomus (9)
- Perussuomalaiset (6)
- Vihreä liitto (3)
- Suomen Kristillisdemokraatit (2)
- Liike Nyt (2)
- Vasemmistoliitto (1)

Maakuntavaltuusto kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä.

Maakuntahallitus on 13-jäseninen ja siinä paikkajakauma on seuraava:

- Suomen Keskusta (4)
- Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue (3)
- Kansallinen Kokoomus (3)
- Perussuomalaiset (2)
- Vihreä liitto (1)

Maakuntahallitus kokoontuu 10–12 kertaa vuodessa.

Tarkastuslautakunta toimikaudella 2021–2025 on 5-jäseninen. Tarkastuslautakunnassa Suomen keskustalla on kaksi edustajaa ja Suomen Sosiaalidemokraattisella Puolueella, Kansallisella Kokoomuksella ja Perussuomalaisilla yksi edustaja kullakin.

2.3 Virasto

Maakuntajohtajan johdossa ja hänen alaisuudessaan toimii maakuntaliiton virasto, jossa on 31 ammattilaista tekemässä työtä maakunnan hyväksi.

Taulukko 1 Maakuntaliiton henkilöstö yksiköittäin 2023

Yksikkö	Henkilömäärä	HTV
Kehittämissyksikkö	18	16,83
Hallintopalveluyksikkö	12	12
Maakuntajohtaja	1	1
Yhteensä	31	29,83

Taulukossa henkilöstö on ilmoitettu tätä kirjoittaessa voimassa olevan hallintosäännön mukaisen yksikköjaon mukaisesti. Hanketyöntekijät sijoittuvat hankkeen sisältöjen mukaisesti joko kehittämis- tai hallintopalveluyksikköön. Tiedot henkilöstöstä on esitelty tarkemmin kappaleessa 5.6.

Virasto resursseineen huolehtii siitä, että virasto pystyy toimimaan ja saavuttamaan sille asetetut tavoitteet.

Tavoitteet vuodelle 2023

- Kehitämme monipaikkaisen työskentelyn toimintamallia ja menetelmiä
- Kehitämme toimintaamme painopisteenä työn tuloksellisuutta ja työhyvinvointia lisäävä johtaminen ja viestintä etätyötä tekevässä organisaatiossa
- Tasapainotamme talouttamme vastaamaan julkisen sektorin talouden tuleviin haasteisiin

3. Toimintasuunnitelma

Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä toiminnan edellyttämien määrärahojen, tuloarvioiden ja talouden tavoitteiden lisäksi myös suunnitelmakauden toiminnan tavoitteet.

Suunnitelmakauden toiminnalliset päätavoitteet on kuvattu tässä luvussa ja talouteen liittyvät tavoitteet luvussa Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025.

Maakuntaliitto toimii jäsenkuntiensa puolesta maakunnan yhteisen kehittämistahdon muodostajana sekä aluekehityksen toimijoiden yhteistyön kokoajana maakunnassa. Maakuntaliiton aluekehitystehtävä on määritelty aluekehityslaissa, ja kehitykselle edellytyksiä luovaa maakuntakaavoitusta ohjaa voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki.

Maakunnan yhteiseen tilannekuvaan pohjautuvat maakuntastrategia, maakuntaohjelma ja maakuntakaava ohjaavat kehittämistoimia ja -rahoitusta maakunnassa, kansallisesti ja EU:n aluepolitiikassa.

Maakuntaliitto tekee tiivistä yhteistyötä muiden maakuntien kanssa, erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Kaakkois-Suomen suuntiin. Vuonna 2023 Etelä-Savo on vetovastuussa sekä Itä-Suomen että Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnissa. Yhteistyö ministeriöiden suuntaan aluekehitysasioissa kanavoituu myös paljolti maakuntaliiton kautta. Valtioneuvoston ja maakunnan vuoropuhelua vahvistaa uuden aluekehityslain mukainen aluekehittämisen keskustelumenettely.

Maakunnan edunvalvonnan ulottuvuus on kaikessa aluekehitystyössä mukana. EU-asioiden yhteistyössä ja edunvalvonnassa lisäresurssina on Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteinen EU-toimisto.

3.1 Maakunnan kehittämisen keskeiset painopisteet vuonna 2023

Maakunnan kehittämisen keskeiset tavoitteet on sovittu vuonna 2020 laaditussa maakuntastrategiassa. Niitä on täsmennetty vuoden 2021 aikana laaditussa maakuntaohjelmassa. Vuonna 2023 maakuntaliiton keskeisenä tavoitteena on toimeenpanna ja edistää onnistuneesti maakuntastrategiassa ja maakuntaohjelmassa valittuja keskeisiä tavoitteita.

Kuva 1 Etelä-Savon maakuntastrategian keskeiset painotukset

Perustoiminnan ohella maakuntaliitto panostaa vuonna 2023 seuraaviin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin:

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
<p>EU-rahoitus ja kansallisen rahoitus: Maakuntaliitto toimii EU-rahoituksen ja kansallisen rahoituksen välittävänä toimielimenä vaikuttavasti. Kytös maakuntaohjelmaan ja älykkään erikoistumisen strategiaan toteutuu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ohjelmakauden 2014-2020 kauden päättämiseen tähtäävät toimenpiteet - Uuden ohjelmakauden 2021-2027 rahoituksen hakujen toteuttaminen, rahoituksen aktiivinen ja laaja tiedottaminen sekä hakijoiden opastaminen ja aktivointi rahoituksen hakemiseen sekä oikeuden mukaisen siirtymän JTF-rahoituksen käynnistäminen - Itä- ja pohjoissuomen koordinaatiovastuu rakennerahastotoiminnassa (ml. NSPA alue) - Kansallisten rahoitusten jatkaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Hakijainfoihin ja -koulutuksiin osallistuneet - Rahoituspäätösten läpimenoaika - Myöntövaltuuksien tehokas käyttö - Hankkeiden osuvuus kehittämisen painopisteisiin ja AES kärkiin - Rahoituksen jakautuminen eri toteuttajille Itä- ja Pohjois-Suomen koordinaation toteuttaminen vuosikellon mukaisesti

<p>Keskeiset kehittämisen prosessit: Maakuntaliitto toteuttaa keskeiset kehittämisen prosessit vaikuttavasti ja vuorovaikutteisesti, painopisteenä maakuntakaavan laadinta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Maakuntakaavan laadinnassa osallistetaan sidosryhmiä kaavatyöskentelyyn ja matkailun, energian ja liikenteen sekä monipaikkaisuuden osalta laaditaan tarvittavat selvitykset - Aluekehittämisen keskustelujen 2022 vaikuttavuusseuranta vuonna 2023 ja uuden keskustelukokonaisuuden valmistelu vuodelle 2024 - Sidosryhmätyöskentely maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanon edistämiseksi - TKI -tiekartan valmistelu ja valmistuminen 2023 vuosille 2023-2025 	<ul style="list-style-type: none"> - Maakuntakaavan selvitykset laadittu - Aluekehittämisen keskustelun painopisteet maakuntaohjelman mukaisia - Älykkään erikoistumisen verkostoyhteistyössä klusterien määrä kasvaa - TKI –tiekartan valmistuminen
<p>Oman toiminnan hankkeet: Maakuntaliitto toteuttaa oman toiminnan hankkeita, joilla vahvistetaan maakunnan asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia sekä alueen toimijoiden osaamista, yhteistyöverkostoja ja alueen elinvoimaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Building Clusters, Ecosystem Collaboration and RIS3 Communication in South Savo. Tavoitteena klusteroitumisen tilannekuvan ja toiminnan vakiinnuttaminen maakunnassa vuoteen 2024 mennessä - Saimaa ERG European Region of Gastronomy. Tavoitteena ERG- juhluvuoden 2024 laadukas toteuttaminen - Europe Direct Etelä-Savon tiedotuspiste. Tavoitteena Eurooppa-tiedon jakaminen kansalaisille ja yhteisöille - Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun koordinaatio (TYP) Etelä-Savossa. Tavoitteena vaikuttavien ja yhteisten palveluiden tuottaminen. - Ilmastotyön tukeminen Etelä-Savon kunnissa. Tavoitteena kuntien ilmastotoimien edistäminen. - PUNOS – osaamisen verkostot ja toimintatapojen kehittäminen Etelä-Savossa. Tavoitteena toimivien osaamisverkostojen kehittäminen. - AKKU2 - Lisävirtaa Etelä-Savon kuntien kulttuuritoiminnan kehittämiseen. Tavoitteena kuntien kulttuuritoiminnan tukeminen. - CASPER - älykäs sopeutuminen väestöään menettävillä alueilla, Interreg Europe rahoitteinen hanke. Tavoitteena kansainvälinen oppi älykkääseen sopeutumiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hankkeissa määriteltyjen indikaattorien seuranta
<p>Ennakointi ja tiedolla johtaminen: Maakuntaliitto tukee aluekehityksen, toimintaympäristön muutostilanteita ja osaa- mistarpeita ennakoinnilla ja tiedolla johtamisella</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tilasto- ja ennakointipalvelun, paikkatiedon hyödyntämisen sekä ennakointiverkoston kehittäminen jäsenkuntien ja maakunnan muiden toimijoiden suunnittelun ja päätöksenteon tueksi - Osaamistarpeiden ennakointitiedon tuotanto ja kokoaminen yritystoimijoiden, koulutustoimijoiden sekä aluekehittäjien tarpeisiin - OECD:n tutkimuksen toteuttamisessa materiaalin yhteen kokoaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Kävijämäärät esavoennakoi.fi-sivustolla kasvavat - Kuukausittain tilastopäivitykset maakuntahallituksen tarpeisiin - Alue-ennakoinnin seminaari Etelä-Savossa/ tavoitteellinen osallistujamäärä yli 100

	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyö jatkuvan oppimisen palvelukeskuksen kanssa ja alueellisten osaamistarpeiden ennakointitulosten tuottaminen - Valtakunnallinen alue-ennakointiseminaari Mikkelissä toukokuussa 2023 	
<p>Edunvalvonta: Maakuntaliitto ajaa maakunnan ja jäsenkuntien yhteistä etua ennakoivasti, suunnitelmallisesti ja ajantasaiseen tietoon pohjaten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Edunvalvontaprosessia toimeenpannaan edunvalvonnan asiakirjan mukaan, jota ylläpidetään ja päivitetään viraston, jäsenkuntien ja muiden sidosryhmien käyttöön - Koordinoidaan vuonna 2023 Itä- ja Pohjois-Suomen edunvalvontaa - Laaditaan vuosille 2023-2024 EU- rahoituksen kohdentamisen osalta toimeenpano- ja edunvalvontasuunnitelman yhdistelmä, joka korvaa aiemman toimeenpanosuunnitelman 	<ul style="list-style-type: none"> - Edunvalvontaprosessi käynnistetty ja sidosryhmät saatu sitoutettua mukaan yhteiseen toimintamalliin - Edunvalvonnan vaikuttavuus, miten asiat etenevät maakunnan tahtotilan mukaisesti
<p>Viestintä: Maakuntaliitto viestii viestintästrategian mukaisesti aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutetaan maakuntaliiton viestintästrategiaa sekä varmistetaan tiedon löydettävyys kotisivuilta - Viestitään aktiivisesti maakunnasta ja maakuntaliiton toiminnasta eri kanavissa - Ohjataan media tiedon ja asiantuntijan luokse sekä varmistetaan tiedon löydettävyys - Tehdään aktiivista asiantuntijaviestintää - Tuodaan esille Etelä-Savo ja eteläsavo-laista osaamista - Nostetaan osaltamme Saimaata itäsuomalaiseksi matkailubrändiksi ja tiedotetaan D.O.Saimaa-laatumerkistä - Jatketaan kansalaisille suunnattua Europe direct -viestintää 	<ul style="list-style-type: none"> - Verkkosivujen ajantasaisuus ja kävijämäärä - Strategisista kärjistä kertovat uutiset - Sosiaalisen ja perinteisen median mittarit - Laajat sidosryhmäverkotot maakuntaliiton tapahtumissa ja viestinnässä

4. Talousarvio

Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa toiminnan edellyttämät määrärahat ja tulorivit sekä toiminnan ja talouden tavoitteet suunnitelmakaudelle. Talousarvio- ja taloussuunnitelma tulee laatia siten, että taloudelliset edellytykset liiton tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tässä luvussa kuvataan talousarvion ja taloussuunnitelman keskeisten tunnuslukujen lisäksi talousarvion laadinnan yleisiä perusteita sekä suunnitelmakaudelle asetettua päätavoitetta, liiton taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen.

4.1 Taloudelliset toimintaedellytykset ja tavoitteet

Liiton käytettävissä olevat taloudelliset resurssit koostuvat valtion talousarvioissa sille osoitetusta kehittämisrahoituksesta sekä liiton omasta talousarviosta, johon rahoitus kannetaan jäsenkuntien maksuosuuksina.

Taloussuunnitelman toimintavuosien toimintatulot ja – menot sekä rahoitustulot ja – menot ja jäsenkuntien maksuosuudet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta:

Taulukko 2 TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025 (Hankkeet nettona) (1 000€)

	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	2 342	2 342	2 342
Toimintamenot	-2 466	-2 396	-2 386
Toimintakate	-125	-55	-45
Rahoitustulot	0	0	0
Rahoitusmenot	0	0	0
Vuosikate	-125	-55	-45
Tilikauden tulos	-125	-55	-45
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 316	2 316	2 316
Maksuosuuksien muutokset	0 %	0 %	0 %

Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi muodostuu vuoden 2023 talousarviosta. Vuoden 2021 alusta tapahtunut Heinäveden ja Joroisten kuntien maakunnanvaihdoksen suora vaikutus maakuntaliiton kuntaosuuksiin oli vuonna 2021 n. -5.5% eli n. 135 000 euroa. Liitto on hakenut toiminnan tehostamisesta säästöjä kuntaosuuksien vähenemisen vuoksi. Samalla kuitenkin kuntapuolen palkkatkaisu ja kohonnut muu kustannustason nousu aiheuttaa painetta talouden tasapainottamiselle.

Sopeutustoimista huolimatta lyhyellä tähtämellä talousarvioesitys painuu vuoden 2023 osalta 125 000 euroa alijäämäiseksi. Aiempina vuosina kertynyt ylijäämä toimii tässä puskurina. Jäsenkuntien maksuosuuksien osalta vuoden 2023 talousarvio on tehty vuoden 2022 suuntaviivoja ja Mikkelin ja Savonlinnan kaupunginhallituksen lausuntoja noudattaen siten, eikä jäsenkuntien maksuosuuksiin olla esitetty tehtäväksi muutoksia. Vuoden 2024 ja 2025 taloussuunnitelmat on laadittu siten, että talous saataisiin seuraavan vuoden aikana vähitellen tasapainoon.

Edellä esitetyn taloussuunnitelman toimintatulot muodostuvat pääosin jäsenkuntien maksuosuuksista. Hankkeisiin on käytettävissä kehittämisrahoitusta, jonka suuruus vaihtelee vuosittain ja täsmentyy talousarvion käyttösuunnitelmassa. Hanketoiminnan nettokustannukset esitetään taloussuunnitelman toimintamenoissa.

4.2 Talousarvio 2023

Syys-lokakuussa toteutetun kuntakuulemisen ja lausuntojen perusteella vuoden 2023 talousarvioon ei esitetä vuoteen 2022 nähden muutosta jäsenkuntien jäsenmaksuosuuksiin.

Taulukko 3 TALOUSARVIO 2023 (Hankkeet nettoina) (€)

	TA 2022	TA 2023	Muutos%
Toimintatulot	2 458 200	2 341 600	-4,7 %
Toimintamenot	-2 617 900	-2 466 300	-5,8 %
Toimintakate	-159 700	-124 700	-21,9 %
Rahoitustulot			0,0 %
Rahoitusmenot	-300	-300	0,0 %
Vuosikate	-160 000	-125 000	-21,9 %
Tilikauden tulos	-160 000	-125 000	-21,9 %
Tilikauden yli/alijäämä	-160 000	-125 000	-21,9 %
Tulot yhteensä	2 458 200	2 341 600	-5,0 %
Menot yhteensä	-2 618 200	-2 466 600	-6,1 %

Valtuuston käsittelemässä talousarviossa hankkeet on huomioitu vain nettokustannusten osalta. Maakuntahallitus käsittelee talousarvion tulosityksiköittäin ja hankkeittain sekä täsmentää talousarviota käyttösuunnitelmassa.

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu olemassa oleva henkilöstö.

Talousarvio sitoo maakuntahallitusta toimintatulojen ja -menojen sekä rahoitustulojen ja -menojen tasolla.

4.3 Talousarvion rakenne

Maakuntahallituksen talousarvioehdotus jaetaan kolmeen tehtäväalueeseen:

- Luottamushenkilöhallinto
- Virasto
- Hankkeet

Hankkeissa ovat kaikkien niiden maakuntaliiton hallinnoimien hankkeiden tuotot ja kulut, jotka ovat tiedossa talousarvion laadinnan hetkellä. Tehtäväalueen talousarvio täydentyy käyttösuunnitelmassa mahdollisten uusien hankkeiden käynnistyessä.

Luottamushenkilöhallinto sisältää kolmen kustannuspaikan kustannukset:

- Luottamushenkilöhallinto eli valtuusto ja hallitus (sis. myös maakuntajohtajan kulut)
- Tarkastuslautakunta
- Osallisuustoiminta (sis. järjestöneuvottelukunnan)

Viraston sisällä kustannukset jaetaan kahdelle kustannuspaikalle, kehittämissyksikköön ja hallintopalveluyksikköön.

4.4 Talousarvioehdotukseen sisältyvät hankkeet

Maakuntaliiton omassa toiminnassa toteutettavilla hankkeilla tuetaan liiton keskeisten prosessien sekä maakuntastrategian mukaisten tavoitteiden toteuttamista.

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu sivulla 7 luetellut hankkeet. Hankkeista kahta viimeksi mainittua lukuun ottamatta muut ovat vuonna 2023 jatkuvia hankkeita. Hankkeiden AKKU2 – Lisävirtaa Etelä-Savon kuntien kulttuuritoiminnan tukemiseen ja CASPER – Älykäs sopeutuminen väestöään menettävillä alueilla on talousarvion laadinnan hetkellä haettu rahoitusta siten, että ne myönteisen rahoituspäätöksen saatuaan alkaisivat vuoden 2023 alusta.

Taulukko 4 Hankkeiden tulot ja menot 2023 (€)

	TA 2022	TA 2023
Hankkeiden tulot	685 600	1 022 400
Hankkeiden menot	-788 700	-1 129 000
Tilikauden yli/alijäämä	-103 100	-106 600

5. Talousarviotaululukset vuosille 2023 – 2025

Tässä osassa on esitetty talousarviotaulukset vuosille 2023-2025. Taulukoissa TP = Tilinpäätös, TA = Talousarvio ja TS = Taloussuunnitelma.

5.1 Investointiosa

Maakuntaliitto oli mukana valmistelemissa vuonna 2019 Etelä-Savon, Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan talous-, henkilöstö- ja ICT yhtiön perustamista. Maakuntaliitto osallistui ja pääomitti yhtiötä yhteensä 50 000 € (Inhouse-yhtiö Meita Oy, 1389 osaketta). Maakuntaliitto on hankkinut vuodesta 2022 Meitalta henkilöstöhallinnon palvelut. Investoinnille ei ole arvioitavissa tuloja.

Taulukko 5 Investointiosa (€)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Talous- ja henkilöstöhallinnon yhtiö					
Investointimeno	0	0	0	0	0

5.2 Rahoitusosa

Taulukko 6 Rahoitusosa (€)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 023	-160 000	-125 000	-120 000	-50 000
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	1 023	-160 000	-125 000	-120 000	-50 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-					
tulot					
Investointien rahavirta					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 023	-160 000	-125 000	-120 000	-50 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Rahoituksen rahavirta					
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 023	-160 000	-125 000	-120 000	-50 000
Rahavarat 31.12.	1 469 735	1 237 988	1 184 735	1 129 735	1 084 735
Rahavarat 1.1.	1 352 988	1 352 988	1 309 735	1 184 735	1 129 735

5.3 Tuloslaskelmaosa

Taulukko 7 Tuloslaskelma (hankkeet nettona) (€)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022-2023 %
TOIMINTATUOTOT	2 388 344	2 458 200	2 341 600	2 341 600	2 341 600	-4,7
TOIMINTAKULUT	-2 390 583	-2 617 900	-2 466 300	-2 396 300	-2 386 300	-5,8
	-2 239	-159 700	-124 700	-54 700	-44 700	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0,0
Muut rahoitustuotot	3 893	0	0	0	0	0,0
Korkokulut	-448	-200	-200	-200	-200	0,0
Muut rahoituskulut	-183	-100	-100	-100	-100	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	3 262	-300	-300	-300	-300	0,0
VUOSIKATE	1 023	-160 000	-125 000	-55 000	-45 000	
TILIKAUDEN TULOS	1 023	-160 000	-125 000	-55 000	-45 000	

Taulukko 8 Tuloslaskelma (hankkeet bruttona) (€)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022-2023 %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 541 502	2 542 000	2 453 100	2 331 600	2 331 600	-3,5
Tuet ja avustukset						
Tuet ja avustukset valtiolta	501 577	556 200	865 300	400 600	400 600	20,2
Tuet ja avustukset EU:lta	28 800	45 600	45 600			
Tuet ja avustukset muilta			0			
Tuet ja avustukset	530 377	601 800	910 900	400 600	400 600	51,4
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	3 071 879	3 143 800	3 364 000	2 732 200	2 732 200	7,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 850 410	-1 832 500	-1 937 900	-1 576 800	-1 596 000	5,8
Eläkekulut	-376 976	-373 000	-318 100	-256 900	-260 100	-14,7
Muut henkilöstösivukulut	-42 725	-40 600	-41 700	-36 500	-36 900	2,7
Henkilöstökulut	-2 270 110	-2 246 100	-2 297 700	-1 870 200	-1 893 000	2,3
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-573 901	-805 750	-932 350	-689 300	-654 300	15,7
Palvelujen ostot	-573 901	-805 750	-932 350	-689 300	-654 300	15,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-92 673	-97 550	-94 850	-84 400	-85 200	-2,8
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-92 673	-97 550	-94 850	-84 400	-85 200	-2,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-137 433	-154 100	-163 800	-143 000	-144 400	6,3
Muut toimintakulut	-137 433	-154 100	-163 800	-143 000	-144 400	6,3
TOIMINTAKULUT	-3 074 118	-3 303 500	-3 488 700	-2 786 900	-2 776 900	5,6
TOIMINTAKATE	-2 239	-159 700	-124 700	-54 700	-44 700	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot					0	
Muut rahoitustuotot	3 893				0	
Korkokulut	-448	-200	-200	-200	-200	
Muut rahoituskulut	-183	-100	-100	-100	-100	
Rahoitustuotot ja -kulut	3 262	-300	-300	-300	-300	
VUOSIKATE	1 023	-160 000	-125 000	-55 000	-45 000	
TILIKAUDEN TULOS	1 023	-160 000	-125 000	-55 000	-45 000	

5.4 Käyttötalousosa

Taulukko 9 Käyttötalous (€)

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022-2023 %
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 328 992	2 315 600	2 315 600	2 315 600	2 315 600	0,00
Muut toimintatuotot	0					0,00
TOIMINTATUOTOT	2 328 992	2 315 600	2 315 600	2 315 600	2 315 600	0,00
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-218 056	-212 700	-209 400	-216 900	-219 500	-1,6
Eläkekulut	-25 745	-26 200	-26 400	-26 700	-27 000	0,8
Muut henkilöstösivukulut	-3 554	-2 800	-3 500	-3 500	-3 500	25,0
Henkilöstökulut	-247 355	-241 700	-239 300	-247 100	-250 000	-1,0
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-220 652	-319 200	-311 500	-294 400	-297 300	-2,4
Palvelujen ostot	-220 652	-319 200	-311 500	-294 400	-297 300	-2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-10 575	-13 100	-13 900	-14 000	-14 100	6,1
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-10 575	-13 100	-13 900	-14 000	-14 100	6,1
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-2 185	-5 500	-6 000	-6 100	-6 200	9,1
Muut toimintakulut	-2 185	-5 500	-6 000	-6 100	-6 200	9,1
TOIMINTAKULUT	-480 767	-579 500	-570 700	-561 600	-567 600	-1,5
LUOT.HLÖHALL. NETTO	1 848 225	1 736 100	1 744 900	1 754 000	1 748 000	0,5
VIRASTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	18 100	34 000	16 000	16 000	16 000	-52,9
Tuet ja avustukset	41 252	108 600	10 000	10 000	10 000	-90,8
TOIMINTATUOTOT	59 352	142 600	26 000	26 000	26 000	-81,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 031 824	-1 122 400	-1 020 900	-1 033 200	-1 045 600	-9,0
Eläkekulut	-246 417	-261 900	-172 600	-174 700	-176 800	-34,1
Muut henkilöstösivukulut	-25 022	-26 500	-22 900	-23 200	-23 500	-13,6
Henkilöstökulut	-1 303 263	-1 410 800	-1 216 400	-1 231 100	-1 245 900	-13,8
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-270 848	-314 100	-376 200	-366 900	-329 000	19,8
Palvelujen ostot	-270 848	-314 100	-376 200	-366 900	-329 000	19,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-78 966	-71 300	-64 800	-65 400	-66 100	-9,1
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-78 966	-71 300	-64 800	-65 400	-66 100	-9,1
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-133 027	-139 100	-131 600	-132 900	-134 200	-5,4
Muut toimintakulut	-133 027	-139 100	-131 600	-132 900	-134 200	-5,4
TOIMINTAKULUT	-1 786 105	-1 935 300	-1 789 000	-1 796 300	-1 775 200	-7,6
VIRASTO NETTO	-1 726 753	-1 792 700	-1 763 000	-1 770 300	-1 749 200	-1,7

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022-2023 %
HANKKEET						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	194 410	192 400	121 500	0	0	-36,9
Tuet ja avustukset	489 125	493 200	900 900	390 600	390 600	82,7
Muut toimintatuotot	0					
TOIMINTATUOTOT	683 535	685 600	1 022 400	390 600	390 600	49,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-600 530	-497 400	-707 600	-326 700	-330 900	42,3
Eläkekulut	-104 814	-84 900	-119 100	-55 500	-56 300	40,3
Muut henkilöstösivukulut	-14 148	-11 300	-15 300	-9 800	-9 900	35,4
Henkilöstökulut	-719 493	-593 600	-842 000	-392 000	-397 100	41,8
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-82 401	-172 450	-244 650	-28 000	-28 000	41,9
Palvelujen ostot	-82 401	-172 450	-244 650	-28 000	-28 000	41,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-3 131	-13 150	-16 150	-5 000	-5 000	22,8
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-3 131	-13 150	-16 150	-5 000	-5 000	22,8
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-2 221	-9 500	-26 200	-4 000	-4 000	175,8
Muut toimintakulut	-2 221	-9 500	-26 200	-4 000	-4 000	175,8
TOIMINTAKULUT	-807 246	-788 700	-1 129 000	-429 000	-434 100	43,1
HANKKEET NETTO	-123 711	-103 100	-106 600	-38 400	-43 500	3,4

5.5 Kuntien maksuosuudet 2023

Oheisessa taulukossa on esitetty alustavat kuntien maksuosuudet vuodelle 2023. Maa-kuntahallitus vahvistaa lopulliset kuntakohtaiset maksuosuudet alkuvuodesta 2023 kun valtiovarainministeriöstä saadaan tuoreimmat eli vuoden 2021 tiedot kuntien laskennallista verotuloista. Alustavat tiedot on laskettu vuoden 2020 laskennallisten verotulojen pohjalta.

Taulukko 10 Kuntien maksuosuudet 2023, alustavat (€)

	Lask. verotulo 2020 €	2023 maksu- osuudet €	%	Maksuosuus 2022 €	Muutos 2022-2023 €
Enonkoski	4 096 573	20 551	0,8875 %	20 551	0
Hirvensalmi	6 931 752	34 774	1,5017 %	34 774	0
Juva	19 115 144	95 894	4,1412 %	95 894	0
Kangasniemi	17 400 946	74 295	3,7698 %	74 295	0
Miikkeli	190 411 103	955 227	41,2518 %	955 227	0
Mäntyharju	19 520 349	97 927	4,2290 %	97 927	0
Pertunmaa	5 272 680	26 451	1,1423 %	26 451	0
Pieksämäki	59 033 162	296 149	12,7893 %	296 149	0
Puumala	8 249 437	41 385	1,7872 %	41 385	0
Rantasalmi	10 314 732	51 745	2,2346 %	51 745	0
Savonlinna	113 391 062	568 844	24,5657 %	568 844	0
Sulkava	7 845 316	39 357	1,6997 %	39 357	0
YHTEENSÄ	461 582 254	2 315 600	100,0000 %	2 315 600	0

5.6 Henkilöstö vuonna 2023

Taulukko 11 Henkilöstö vuonna 2023

	HLÖ 2022	HTV 2022	HLÖ 2023	HTV 2023
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
Maakuntajohtaja	1	1	1	1
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHT.	1	1	1	1
VIRASTO				
HALLINTOYKSIKKÖ				
Hallintojohtaja		1		1
Henkilöstöasiantuntija		1		1
Hallintosihtööri		1		1
Taluspäällikkö		1		1
Tiedonhallinnan asiantuntija		0,54		
Tietojärjestelmäpäällikkö		1		1
Virastoemäntä		1		1
Johdon sihteeri		1		1
Viestintäpäällikkö		0,63		0,9
YHTEENSÄ	9	8,17	8	7,9
KEHITTÄMISYKSIKKÖ				
Kehittämisjohtaja		1		1
Aluesuunnittelupäällikkö		1		1
Yhteispäällikkö		0,46		
Ympäristöpäällikkö		1		1
Aluesuunnitteluasiantuntija		0,92		1
Elinkeinopäällikkö		1		1
Kehittämispäällikkö, kulttuuri ja osallisuus		1		1
Kehittämispäällikkö, matkailu		0,58		
Aluekehityspäällikkö		1		1
Kehittämispäällikkö, ohjelmatyö		1		1
Tilastoasiantuntija		1		1
Ennakointiasiantuntija		0,25		1
YHTEENSÄ	12	10,21	10	10
VIRASTO YHTEENSÄ	21	18,38	18	17,9
HANKKEET				
TEKNINEN TUKI, EAKR / Kansallinen rahoitus				
Maksatusasiantuntija		1		1
Maksatusasiantuntija		1		1
Maksatusasiantuntija		1		1
Maksatusasiantuntija		0,16		
Rahoitusasiantuntija		0,63		1
Ohjelmapäällikkö		1		1
YHTEENSÄ	6	4,79	5	5
ESAVOENNAKOI 360 –Etelä-Savon ennakointihanke 2019-22				
Ennakointiasiantuntija		0,25		
YHTEENSÄ		0,25		
ETELÄ-SAVON KUNTIEN KULTTUURITOIMINNAN KEHITTÄMISHANKE				
Koordinaattori		1		
Maakuntataiteilijat		0,5		
YHTEENSÄ	3	1,5		
European Region of Gastronomy Saimaa Management Project 2022–2023				
Hankejohtaja		0,75		0,58
Hankeasiantuntija		0,75		1
Viestintäasiantuntija		0,4		0,5
YHTEENSÄ	3	1,9	3	2,08
E=MC2 NUORTEN OSALLISUUDESTA ENERGIAA ETELÄ-SAVOON				
Projektikoordinaattori		0,9		
Kesätyöntekijät				
YHTEENSÄ	1	0,9		

	HLÖ 2022	HTV 2022	HLÖ 2023	HTV 2023
HANKKEET (jatkuu)				
Punos - Osaamisen verkostot ja toimintatapojen kehittämisen Etelä-Savossa Projektipäällikkö	1	0,72	1	1
BUILDING CLUSTERS, Ecosystem Colloboration and RIS3 Communication in South Savo Projektipäällikkö	1	0,46	1	1
Viestintäasiantuntija				0,15
YHTEENSÄ	1	0,46	1	1,15
EUROPE DIRECT ETELÄ-SAVON TIEDOTUSPISTE Viestintäpäälikkö		0,37		0,1
Viestintäasiantuntija				0,35
YHTEENSÄ		0,37		0,45
Ilmastotyön tukeminen Etelä-Savon kunnissa Ilmastokoordinaattori	1	1	1	1
ETELÄ-SAVON TYP TYP-johtaja	1	1	1	1
HANKKEET YHTEENSÄ	17	12,89	12	10,93
KAIKKI YHTEENSÄ	39	32,27	31	29,83

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**